

काका सामुदायिक अध्ययन केन्द्र

प्रस्तावना :

नेपाल एक भूपरिवेठित मुलुक हो। प्राकृतिक सम्पदाले आन्यतंत्र धनी भए पनि अशाखा र गरिदीका कारण अधिकांश मानिसहरु विभिन्न प्रकारको समस्याबाट ग्रसित देखिन्छन्। विद्यमान विविध जटिल परिस्थिति एवं नीतिगत अदुरदर्शिताका कारण औपचारिक शिक्षाको गुणात्मकतामा दिनानुदिन हास हुदै गएको छ। औपचारिक शिक्षा प्राप्त गरिसकेको परिस्थितमा पनि त्यो शिक्षालाई निरन्तरता दिन नसबन्नुबाट एउटा ठूलो समुदाय दिनानुदिन अशिक्षित हुदै गएको छ। प्रतिवारिक एवं व्यवहारिक बोझले धिएका व्यक्तिहरुको समुदायमा उसको आवश्यकता धृहिचान गरी समुदायमा सफल नागरिकका रूपमा प्रस्तुत हुन वातावरण सिर्जना गरिदिन हालसम्म कैने संगठित संस्था देखा परेका छैन। समुदायका आवश्यकता र इच्छानुसार कार्यक्रमहरु संचालन गर्न र समुदायबाटे व्यवस्थापन गराउने उदेश्यले अनौपचारिक शिक्षा केन्द्र सार्नोठिमी, भ्रूनपुरको संरक्षण एवं स्थीरकृति प्राप्त गरी सर्वांही जिल्लाका निर्वाचन क्षेत्र तं ५ मा पर्ने गा.वि.सा. बलरा बडा न. ७ मा काका सामुदायिक केन्द्रको_आदेश “सामुदायिक विकासका लागि समुदायको सक्रिय सहभागिता” (“Active participation of community for community development”) रहनेछ।

परिच्छेद -१

१. साक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

यस संस्थाको नाम “काका सामुदायिक अध्ययन केन्द्र” – २०४९ रहनेछ। यसको अधिकारीको नाम “KAKA community learning center” तथा सक्षिप्तमा KAKA CLC रहनेछ।

२. परिभाषा :

(क) "KAKA" भन्नाले जिल्ला सामुदायिक अध्ययन केन्द्र भन्ने बुझिन्छ ।

Anita, Kamal, Amit बुझिन्छ ।

२०५८

(ख) "केन्द्र" भन्नाले काका सामुदायिक अध्ययन केन्द्र भन्ने बुझिन्छ ।

(ग) "विधान" भन्नाले यस केन्द्रको पारित विधानलाई बुझिन्छ ।

(घ) "नियमावली" भन्नाले यस विधान अन्तर्गत बनेका नियमलाई बुझिन्छ ।

(ङ) "साधारण सभा" भन्नाले यस विधान परिच्छेद ४ अनुसारको समालाई बुझिन्छ ।

(च) "सदस्य" भन्नाले विधानको परिच्छेद ३ अनुसारको सदस्यलाई बुझिन्छ ।

(छ) "पदाधिकारी" भन्नाले व्यवस्थापन समितिको पदाधिकारीलाई बुझिन्छ ।

(ज) "व्यवस्थापन समिति" भन्नाले नियम ११ बमोजिमका समितिलाई बुझिन्छ ।

(झ) "कार्य समिति" भन्नाले दफा १६ अनुसारको अध्यक्ष सहितको ५ सदस्यीय समिति बुझिन्छ ।

३. संस्थाको छाप :

काका सामुदायिक अध्ययन केन्द्र बलरा –७ सलाही, स्थापित २०५९ लेखिएको गोलाकार छाप हुनेछ ।

४. कार्यालय र कार्यक्षेत्र :

यस संस्थाको कार्यालय बलरा गा.वि.स.बडा न ७ सलाहीमा रहनेछन् र सलाही जिल्लाको निर्वाचन क्षेत्र न. ५ यसको कार्य क्षेत्र हुनेछ । कानूनी रित पूऱाई आवश्यकतानुसार यस निर्वाचन क्षेत्र गा.वि.स.हरुमा शाखा तथा उपशाखा छोल्न सकिनेछ ।

परिच्छेद -२

५. केन्द्रको उद्देश्य :

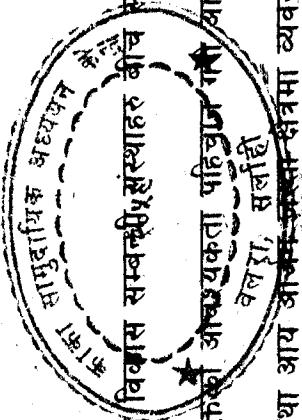
यस केन्द्रको प्रमुख उद्देश्यहरु निम्नानुसार हुनेछन् :

(क) समुदायका निरक्षरहरुलाई आधारभूत तथा साक्षरता शिक्षा प्राप्त गर्ने अवसर प्रदान गर्ने र नवसाक्षरलाई विभिन्न प्रकारका शैक्षिक विद्यालयपाट्ठी सलग्न गरी निरन्तरता दिने ।

(ख) समुदायलाई विभिन्न विकासमूलक सूचनाहरु उपलब्ध गराउने ।

(ग) समुदायको विकासका निमित, मानवीय स्रोतको विकासको लागि सञ्चागत कार्य गर्ने ।

परिच्छेद -३

(घ) गाउँ वा शहरमा रहेका विकास सम्बन्धी संस्थाहर को चौंच समन्वयकर्ता का रूपमा काम गर्ने ।

(इ) समुदायका प्रत्येक व्यक्तिको ओङ्गुकता पहिचान गरी जातिनिर्भर बनाउने प्रयत्न गर्ने ।

(ब) शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि तथा आय आयका सम्बन्धी त्रिमा व्यवसायिक कार्य, समूह बनाई समुदायको विकासको लागि कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

(छ) ज्ञान, सीप र सूचना प्रवाह गर्ने कार्यमूलक सोतकेन्द्रका रूपमा कार्य गर्ने ।

(ज) समुदायको दिगो विकासलाई मूर्तरूप दिन ऐक्षिक, व्यवसायिक तथा आयमूलक संस्थाको रूपमा कार्य गर्ने ।

६. केन्द्रको कार्यहरु :

यस सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको उद्देश्य प्राप्तिका लागि विषयगत कार्य क्षेत्रहरु तथा त्यस अन्तर्गत लीक्षित समूहलाई केन्द्रित गरी संचालन गरिने प्रमुख कार्यक्रमहरु निम्नानुसार हुनेछन् ।

(अ) ऐक्षिक क्रियाकलाप :

(क) बाल कक्षा, प्रौढ साक्षरता कक्षा, साक्षरोतर कक्षा र बीचमा पढाई छुटेकाहलाई निरन्तर शिक्षा प्रदान गर्ने ।

(ख) सीपमूलक व्यवसायिक तालिम संचालन गर्ने ।

(ग) महिला सशक्तीकरण, नागरिक चेतना, बातावरण संरक्षण तथा महामरी, दैवी प्रकोप तथा दुर्व्यस्तनजन्य परिणाम त्यून गर्ने सम्बन्धी सचेतनामूलक अभियान संचालन गर्ने ।

(आ) विकास सूचना प्रवाह कार्य :

(क) स्वास्थ्य परिवार नियोजन, पोषण, बातावरण आदि सम्बन्धी पोष्टर, पम्पलेट तथा पुस्तकाहरुको संकलन गरी उपलब्ध गराउने ।

(ख) सरकारी तथा गैर सरकारी संस्थाहरको सहयोग लिई प्रदर्शनी तथा सभा संचालन गर्ने ।

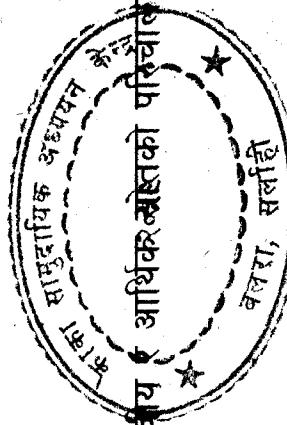
(ग) विकासमूलक कार्यक्रमहरुमा स्थानीय मानवीय शक्तिको उपयोग गर्ने सहभागिता जुटाउने

(इ) सामुदायिक विकास कार्य :

(क) लघु व्यवसायका लागि कम व्याज दरमा कणको प्रबन्ध गर्ने ।

(ख) ऐक्षिक छानवटिको व्यवस्था गर्ने ।

(ग) विकास परियोजना केन्द्रित तालिमको व्यवस्था र सरकारी कार्यक्रमको स्थापना र सम्बद्धनगर्ने ।

(घ) विकासका लागि मानवीय आर्थिक स्रोतोंको परिवर्चन गर्ने ।

(ई) समन्वय गर्ने कार्य :

(क) स्थानिय संस्थाहरुसँग समन्वय कार्यम गरी एकीकृत रूपमा विकास कार्यलाई अगाडि बढाउने ।

(ख) विकास सम्बन्धी कार्यमा टेवा पुग्ने सञ्जाल (Network) तयार गर्ने ।

(उ) स्रोत केन्द्रको कार्य :

(क) शिक्षा, स्वास्थ्य, कृषि र व्यवसाय सम्बन्धी पुस्तक, पुस्तिका, पोस्टर, श्रव्य-दृश्य सामग्रीहरुको संकलन र प्रदर्शन गर्ने ।

(ख) विकास केन्द्रित ज्ञान र सीप अभिवृदिका लागि स्थानिय पुस्तकालय सचालन गर्ने र प्रदर्शनी स्थलका रूपमा कार्य गर्ने ।

(ग) सांस्कृतिक मूल्य र मान्यताको जगरेना गर्दै मनोरन्जनात्मक कार्यक्रम सचालन गर्ने र प्रदर्शनी स्थलका रूपमा कार्य गर्ने ।

(घ) सामाजिक अन्तररिक्षया खेलकुद तथा सहभोजको आयोजनाका माध्यमबाट स्थानिय क्षेत्रको विकास गर्ने र आपसी सदभाव बढाउने ।

(ङ) बाबु-आमा दुवै रोजगार भएमा परिवारका केटाकेटीहरुको लागि दिवा सेवा केन्द्रको सुविधा प्रदान गर्ने ।

परिच्छेद-३

७. सदस्यको योग्यता :

(क) १६ वर्ष उमेर पुगेका सलाही जिल्ला निवाचन क्षेत्र न.५ को मतदाता नामावलीमा नाम भएको नेपाली नागरिक हुनपर्ने ।

(ख) कून पनि फौजदारी मुद्रामा सजाय पाएको हुन नहुने ।

(ग) मानसिक सन्तुलन विशिष्टको हुन नहुने ।

(घ) तोकिएको सम्हको सदस्य वन्न इच्छुक हुनु पर्ने ।

(ङ) व्यवस्थापन समितिका लागि निर्धारण गरिएको क्षेत्रको प्रतिनिधित्व भएको हुनु पर्ने ।

२१/८/२०१६

निवाचन
कार्यालय

८. सदस्यता शुल्क र प्रकार :

२०५६

यस केन्द्र की विधानको दफा ७ अनुशार योग्य द्यातुते किये देन परन आएमा निम्न शुल्क लिई
सामदायिक अध्ययन केन्द्रको देहायको सदस्यता प्राप्ति संकेत सकिने ।

- (क) प्रवेश शुल्क—रु २५ ।
(ख) साधारण सदस्यता शुल्क (वार्षिक) —रु ५१ ।-

(ग) आजीवन सदस्यता शुल्क—रु ५०१ ।-

(घ) संरक्षक सदस्यता शुल्क रु १००१ ।-

(ङ) सम्मानार्थ सदस्यलाई शुल्क लाग्ने छैन ।

राधिक्य वा अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा मानव कल्याणको लागि सामाजिक, शैक्षिक, स्वास्थ्य, अनुसन्धान वा अन्य कूने पनि क्षेत्रमा विशिष्ट योगदान पूँ-याएको व्यक्तिलाई कूने किसिमको शुल्क निर्लई व्यवस्थापन समितिको निर्णयबाट सम्मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्न सकिनेछ । तर निजलाई मतदानको अधिकार हुने छैन ।

साधारण सदस्यता शुल्कको अवधि एक अर्थक वर्षको लागि कायम हुने छ । आजीवन र-संरक्षक सदस्यलाई पुन सदस्यता शुल्क तिर्नु पर्दैन ।

९. सदस्यको आचरण :

(क) कूने पनि सदस्यले यस विधानमा उल्लेखित उदेश्य र कार्य क्षेत्रको विवरित हुने गरी कूने पनि काम गर्ने छैन तर राजतात्मक आलोचना गर्नेमा भने बन्देज लगाइने छैन ।

(ख) यस केन्द्रको साधारण सभा र व्यवस्थापन समितिबाट पारित भएको निर्णयलाई सबै सदस्यले पालन गन्पने छ ।

१०. सदस्यताको अयोन्यता र सदस्यता सम्पादन

निम्न अवस्थामा यस केन्द्रको सदस्य योग्य नभएको वा निजको पद समाप्त भएको मानिनेछ

(क) यस विधानको दफा ७ मा उल्लेखित योग्यता प्राप्त नगरेमा ।

(ख) यस विधानको दफा ९ बमोजिमको आचरण लगारेमा व्यवस्थापन समितिको बैठकको दृष्टि हाई बहुमतले निर्णय गरी निष्काशन गरेमा ।

(ग) लिखित राजिनामा पेश गरी स्वीकृत भएमा ।

(घ) सदस्यको मृत्यु भएमा ।

(ङ) तीन वर्षसम्म लगातार सदस्यता शुल्क नगरेमा ।

११. साधारण सभा

अ. साधारण सभाको सदस्य :

केन्द्रको वार्षिक साधारण सभामा निम्नानुसारका व्यक्तिहरुको सहभागिता हुने

- (क) व्यवस्थापन समितिका सम्पूर्ण पदाधिकारी ।
- (ख) सदस्यता प्राप्त गरेका सम्पूर्ण व्यक्तिहरु ।

आ. गणपुरक संख्या :

साधारण सभाको अध्यक्षता व्यवस्थापन समितिका अध्यक्षले गर्नेछन् । साधारण सभाको गणपुरक सख्ता पहिलो पटकको लागि कूल सदस्यको ५१% दोश्रो पटकको लागि ३३% आवश्यक हुनेछ, तर उक्त संख्या नमूनेको खण्डमा लेख्रो पटक बस्ने साधारण सभामा उपस्थित सदस्यहरुमे संख्यालाई नै गणपुरक संख्या मानिनेछ । साधारण सभामा गणपुरक संख्या नुगा भएम्यादेश्वे-साधारण सभा प्रथम साधारण सभाको तेश्रो दिन हुनेछ र सो सभामा पनि गणपुरक संख्या नुगा भएमा तेश्रो पटकको साधारण सभा दोश्रो पटकको साधारण सभाको भोली पल्ट हुनेछ

इ. साधारण सभाको सूचना :

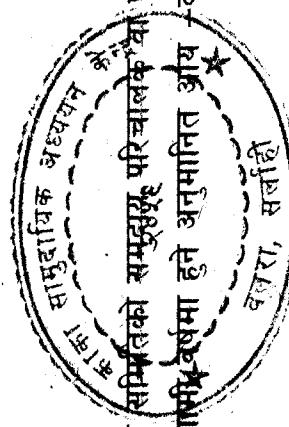
यस केन्द्रको साधारण सभा बर्षमा १ पटक बस्ने छ । यसको मिति, स्थान र प्रस्तावहरुको जानकारी १५ दिन अगावै सदस्यहरुलाई सुचित गरिनेछ ।

ई. विशेष साधारण सभा

साधारण सभामा भाग लिन पाउने कूल सदस्यको ५०% सदस्यहरुले कुनै खास कारण देखाई व्यवस्थापन समितिको अध्यक्षलाई लिखित निवेदन दिएमा निवेदन प्राप्त भएको मितिले १५ दिन भित्र अध्यक्षले विशेष साधारण सभा बोलाउने छ ।

१२. साधारण सभाको काम, कर्तव्य र अधिकार :

- (क) साधारण सभामा वर्ष भरिका भए गरेका प्रगति आगामी वर्षको लागि कार्यक्रम सञ्चिवदारा प्रस्तुत गरिनेछ, र सो प्रतिवेदनलाई सभाले उचित अनुचित छुट्याई अनुमोदन गर्नेछ ।
- (ख) व्यवस्थापन समितिको पदाधिक सकेको भए तथा व्यवस्थापन समितिको चयन वा कुनै कारणवश कार्य समितिमा नयाँ र अस्थायी सदस्य ल्याउनु पर्ने भएमा सो को समर्थन वा अनुमोदन गर्नेछ ।

(ग) सभामा व्यवस्थापन समितिको समझौते परिचालक वा परिचालिकाले पेश गरेको गत अधिक वर्षको आय - व्यय र आगामी वर्षमा हुने अनुमानित औय + व्ययको प्रतिवेदन माथि छलफल गरी अनुमोदन गर्नेछ ।

(घ) व्यवस्थापन समितीले बिगतमा गरेका कार्यहरुको बारेमा छलफल गरी अनुमोदन गर्ने वा रचनात्मक सुझाव दिई कार्यक्रमलाई अगाडी बढाउन निर्देशन दिइनेछ ।

१३. व्यवस्थापन समिति :

(अ) यस केन्द्रको प्रभावकारी व्यवस्थापनका लागि ९ जना सम्मको निम्नानुसारको व्यवस्थापन समितिको गठन हुनेछ ।

(क) साधारण सभाबाट निर्वाचित वा मनोनित — अध्यक्ष

(ख) गा. नि. स./ न. पा. को सम्बधित वडाको अध्यक्ष पदेत — सदस्य

(ग) स्थानिय शिक्षा प्रेमी / समाज सेवी मध्येबाट साधारण सभाबाट निर्वाचित वा मनोनित २ जना — सदस्य

(घ) महिलाहरु मध्येबाट साधारण सभाबाट निर्वाचित वा मनोनित १ जना — सदस्य

(इ) स्थानीय विद्यालयका शिक्षकहरु मध्ये व्यवस्थापन समितिबाट मनोनित १ जना — सदस्य

(च) स्थानिय गैर-सरकारी संस्थाका प्रतिनिधिहरु मध्ये व्यवस्थापन समितिबाट मनोनित १ जना — सदस्य

(छ) सम्बन्धित क्षेत्रका विद्यालय निरीक्षक — सदस्य

(ज) समुदाय परिचालक / परिचालिका — सदस्य

आ. व्यवस्थापन समितिको सदस्यहरुको कार्य विभाजन गर्दा दफा १३ अ. को ग, प, ड बाट प्रतिनिधित्व गर्ने व्यक्तिहरु मध्येबाट कमशः उपाध्यक्ष सचिव र सहसचिव पदको जिम्मेवारी वहन गर्ने गरी व्यवस्थापन समितिका बैठकबाट निर्णय गरी तोकिनेछ ।

(इ) समुदाय परिचालक / परिचालिकाको नियुक्त व्यवस्थापन समितिले गर्नेछ ।

(उ) व्यवस्थापन समितिको बदाचार्थि ३ चर्चको हुनेछ ।

१४. व्यवस्थापन समिति बहाल रहन नसबते अवस्था :

(क) व्यवस्थापन समिति निम्न अवस्थामा विघटन भएको मानिनेछ ।

- बहमत पदाधिकारीहरुले अध्यक्ष माफत साधारण सभामा राजिनामा पेश गरी स्वीकृत भएमा

[Handwritten signatures of various members and the Board Chairperson over the bottom right corner.]

— विशेष साधारण सभाने अनियन्त्रित सरकारी प्रमुखान पारिचालन करेगा ।

(ख) व्यवस्थापन समितिको बैठकमें विद्या सूचना लमातार र मात्रक सम्म अनुपस्थित भएको खण्डमा त्यस पदाधिकारीको स्वत समाप्त होनेछ तर एस्टेट्स बैठकमें फ्रेटितिधित्व भएको हो सोही क्षेत्रबाट सम्बन्धित निकायले तथा व्यवस्थापन समितिको समानय गरी बाबी अवधिको लागि गरिनेछ ।

१५. व्यवस्थापन समितिको कामे, कर्तव्य र अधिकार :

(क) समुदायको सर्वेक्षण गरी उनीहरुका आवश्यकताहर पहिचान गरी ती आवश्यकताहर पूरा गर्ने सोजना र कार्यक्रम तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गर्ने, व्यवस्थापन गर्ने निरीक्षण र अनुमनगर्ने, कार्यक्रमको मूल्याङ्कन गरी आवश्यक सुधार गर्ने ।

(ख) योजना / कार्यक्रमको लागि स्थानिय स्रोतको अधिकतम परिचालन गर्ने ।

(ग) समुदायको संस्तन विभिन्न सरकारी तथा भैर सरकारी निकाय एवं विद्यालयका वीचमा सहयोग र समन्वय कायम गर्ने ।

(घ) बात्य सहयोग जुटाउन प्रयास गर्ने ।

(ङ) बाल, युवा, महिला, प्रैल, बच्चत तथम व्यवस्थापन, विद्या, कृषि, स्वास्थ्य, वातावरण, सांस्कृतिक आदि समूहहरु गठन गरी सामूहिक कार्यक्रम संचालन गर्ने ।

(च) सामुदायिक अध्ययन केन्द्रले स्थानीय तथा बात्य रूपमा प्राप्त रकम सम्बन्धित परियोजनाको उद्देश्य प्राप्तिमा तोकिए बमोजिम खर्च गर्ने ।

(झ) केन्द्रको कियाकल्पहरु र आर्थिक विवरणको प्रतिवेदन कार्य समितिमा पेश गर्ने ।

(ज) रजिस्टर्ड लेखा परीक्षकको नियुक्ति दिई वार्षिक कारोबारको लेखा परीक्षण गराउने ।

(झ) राजित्रय वा अन्तर्राष्ट्रीय छात्रित प्राप्त व्यक्तिलाई सम्मानार्थ सदस्यता प्रदान गर्ने र साधारण सभाबाट अनुमोदन गराउने ।

(झ) यस विधानको दफा ९ बमोजिमको आचरण नगरेको सदस्यलाई बैठकको दुई तिहाई बहुमतले निर्णय गरी निष्काशन गर्ने र सो को अनुमोदन साधारण सभाबाट गराउने ।

(ट) साधारण सभाद्वारा परित निर्णय एवं कार्यहरु संचालन देखरेख, संरक्षण तथा सम्बद्धन गर्ने / गराउने ।

(ठ) केन्द्रको विधान बमोजिम सम्पूर्ण कार्य गर्ने / गराउने ।

१६. कार्य समितिको व्यवस्थापन :

व्यवस्थापन समितिको बारम्बार बैठक गर्ने सम्भव नहुने हुदा व्यवस्थापन समितिको अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, सचिव, सहसचिव र सामुदायिक परिचालक रहिने गरी ५ सदस्यीय कार्य समितिको

१७. पदाधिकारीहरुको काम कर्तव्य र अधिकार

१. अध्यक्षको काम, कर्तव्य र अधिकार :

(क) व्यवस्थापन समिति तथा कार्य समितिको बैठक बोलाउने ।

(ख) साधारण सभाको बैठकमा अध्यक्षता गर्नेछ तर निज अनुपस्थित भएमा उपाध्यक्ष र निजले पनि अनुपस्थित भएमा सचिवले अध्यक्षता गर्नेछ।

(ग) अन्य पदाधिकारीहरुको कार्य विभाजन गर्ने ।

(घ) समीक्षित को वैठक करा छलफल हुदाँ सत बराबर भएँगा निर्णयक भत प्रदान गर्ने ।

(३) साधारण सभा वा व्यवस्थापन समितिबाट पारित निर्णयहरुको कार्यान्वयन गर्ने गराउने ।

(न्व) आवश्यक काम परेमा एक पटकमा १०००— सम्म खर्च गर्ने पाउने छ तर ल्यस्तो खर्चको अनुमोदन समितिको बैठकबाट गराउनु पर्नेछ ।

(छ) अध्यक्षते यस केन्द्र अन्तर्गतका समूहहरुको संयोजकलाई व्यवस्थापन समितिको बैठकमा आमन्त्रित गर्ने सक्नेछ ।

2. उपाध्यायको काम, कर्तव्य र अधिकार :

(क) अध्यक्षको अनुपस्थितमा अध्यक्षले गर्ने सम्पूर्ण कार्यहरु गर्ने । तर मताधिकारको प्रयोग अन्य सदस्यहरु सरह मात्र होनेछ ।

(ख) समितिले तोकेका अन्य सबै कार्य गर्ने।

(ग) अध्यक्ष विरुद्ध नियम पर्वको अविश्वासको प्रस्ताव आएमा छलफल गर्ने र सभाको अध्यक्षता गर्ने ।

३. सचिवको काम कर्तव्य र अधिकार

(क) अध्यक्षको निर्देशन अनसार समिति ३ साधारण सभाको बैठक बोलाउने।

(स) वैदुक का निर्णय हर अधिकारीट प्रमाणित गराउन सरकार द्वारा कार्यालयमा गराउने।

(ग) मातहतका कमचारीहलाई काममा लगाउने, निरीक्षण गर्ने एवं सोको प्रतिवेदन समयमा अध्यक्षलाई दिने।

(४) केन्द्र संचालनम् आई पर्ने सम्पर्क कार्यालय समिति कार्यहस्त सम्पादन गर्ने ।

(इ) समीतिले तोकेका अन्य कार्यहरू गर्ने । २०७६

४. समुदाय परिचालकको काम, कर्तव्य र अधिकार

(क) संस्थाका नगदी जिन्ही सामानका अधिकार सँझाउन र नियन्त्रण गर्ने ।

(ख) संस्थाको वार्षिक बजेट तयार गरी व्यवस्थापन समिति एव साधारण सभामा पेश गर्ने ।

(घ) अध्यक्ष र समुदाय परिचालकको संयुक्त हस्ताक्षरमा बैक खाता संचालन गर्ने ।

(ड) सदस्यता तथा अन्य अमेतबाट संकलित भुलकहरू संकलन गर्ने र सो को कारोबार नियमित रूपमा बैक वा अन्य वित्तीय संस्था मार्फत गर्ने ।

५. सदस्यहरुको काम कर्तव्य र अधिकार :

(क) समीतिले तोकेका सम्पूर्ण कार्यहरू गर्ने ।

(ख) व्यवस्थापन समिति वा कार्य समितिको नियन्त्रणार प्रत्यायोजित काम र अधिकारको उपयोग गर्ने ।

परिच्छेद -६

१८. सल्लाहकार समितिको व्यवस्था :

यस अध्ययन केन्द्रलाई संगठनात्मक र रचनात्मक सल्लाह दिनका लागि समुदायका विविध क्षेत्रमा संलग्न 'भई' अनुमती व्यक्तित्वहरू मध्ये एक संघेजेक रहने गरी बढीमा ५ जना सम्मको सल्लाहकार समिति व्यवस्थापन समितिको निर्णय अनुसार गठन गर्ने सकिनेछ ।

१९. समूहहरुको गठन :

व्यवस्थापन समितिले विभिन्न व्यवसायमा संकलन रहेका व्यक्तिहरूमाई निम्नानुसार व्यवसायिक कार्य समूहमा नीजहरुको स्वेच्छा अनुसार सयोजक र सचिव समेत रहने गरी ७ देखि ९ जना सम्मको समूह गठन गर्नसकिनेछ ।

(क) कृषि समूह

(ख) माहिला समूह

(ग) युवा परिचालन समूह

(घ) बचत तथा कृषि समूह

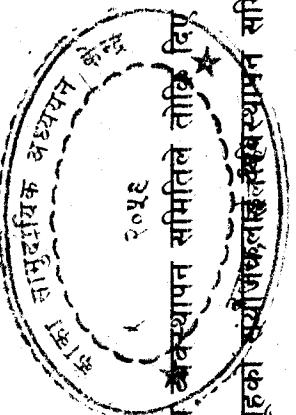
(ङ) बाल समूह—यस समूहमा रहने सदस्यहरू १६ वर्षभन्दा कम उमेरको हुने ।

(च) शिक्षा समूह

(छ) वातावरण संरक्षण समैद

(ज) स्वास्थ्य समूह

२०५६

-उक्त समूहको काम, कर्तव्य व्यवस्थापन समितिले तोड़ि दिए बगोजिमको हुनेछ ।

-यस बगोजिम गठित हुने समूहको संघीजाइकलहरूसँग समितिको बैठकमा आमन्त्रित गर्न सक्नेछ ।

२० कर्मचारी व्यवस्थापन :

(अ) यस सामुदायिक अध्ययन केन्द्रका लागि आवश्यक पर्ने कर्मचारीहरुको भर्ता, सेवा, शर्त तथा सुविधाका बारेमा आवश्यक निर्णय गर्ने निम्नानुसारको कर्मचारी व्यवस्थापन समिति गठन गरिनेछ :

(क) व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष -संयोजक

(ख) व्यवस्थापन समितिबाट मनोनित १ जना -सदस्य

(ग) समितिका पदाधिकारीहरु मध्येकाट व्यवस्थापन समितिबाट तोडिएको १ जना -सदस्य सचिव

(आ) कर्मचारीहरुको विस्तृत कार्य विवरण र तत्सम्बन्धी अन्य कुराहरु समावेश भएको एउटा कर्मचारी व्यवस्थापन नियमावली व्यवस्थापन समितिको निर्णयसँगरान निर्धारण गरिनेछ ।

(आ) कर्मचारीहरुलाई तोडिएको जिम्मेवारी सञ्चोषजनक रूपमा सम्पादन नभएमा पदमुक्त गर्न सकिनेछ : तर यस्तो कारबाही गर्दा सफाइ पेश गर्ने पाउने अधिकारबाट सञ्चित गरिने छैन ।

परिच्छेद - ७

२१. आर्थिक व्यवस्था र श्रोतहरु

यस केन्द्रको संचालनार्थ आयका निम्नलिखित श्रोतहरु हुनेछन् ।

(क) अनौपचारिक शिक्षा केन्द्रबाट प्राप्त अनुदान ।

(ख) केन्द्रको सदस्यहरुबाट आएका सदस्यता तथा प्रवेश भुल्क रकम ।

(ग) केन्द्रले विभिन्न श्रोतबाट प्राप्त सहयोग रकम ।

(घ) केन्द्रले आर्जन गरेको रकम ।

(ङ) अन्य निकायबाट प्राप्त सहयोग रकम ।

तर वैदेशिक सहयोग लिदा श्री ५ को सरकारको स्वीकृति लिनेछ ।

२२. बैक कोष (खाता) :

(क) केन्द्रले पायक पर्ने बैकमा चली खाता खोलेछ र त्यसबाट नै सम्पूर्ण आय - व्ययको कारोबार केन्द्रबाट गरिनेछ ।

(ख) केन्द्रलाई आवश्यकता परेमा समितिले मुद्रित खाता खोल्न सक्नेछ ।

कैवल्य निवारण ए खुच्च निधि
सभाद्वारा गराउन् पर्नेछ ।

(ख) आजीवन सदस्यता र सरक्षक सदस्यता वापत पाउने रकम मुद्दिति खातामा राखिनेछ र सी बाट आएको वार्षिक व्याजको ५%रकम संस्था संचालनमा र बौकी रकम अन्य हचनात्मक कार्यमा समितिले निर्णय गरी खर्च गर्ने, छ।

२४. लेघा-परीक्षण :

(क) व्यवस्थापन समितिदारा वर्ष भरिमा भए गरेको आय-व्ययको विवरण मान्यता प्राप्त लेखापरीक्षणबाट लेखा परीक्षण गराइँदैन्दूर सो को अनुमोदन साधारण सभाबाट गराइनेछ ।

(ख) साधारण सभाबाट अनुसूची भएको रकम लेखापरीक्षण प्रतिवेदन र वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहित सम्बन्धित निकायमा पेश गरिनेछ ।

३५. रामायणम्

यस केन्द्रको कृते पनि सम्पति करैबाट तोडफोड वा हिनाभिना भएको हो त्यसमाधि व्यवस्थापन समितिको निर्णयानुसार क्षतिपूर्ति असुल उपर गर्न आवश्यक कानूनी कारबाही गरिनेछ ।

୧୮

२६. उम्मेदवारको अयोग्यता :

(क) यस केन्द्रकी साधारण सभाको सदस्य नभएको।

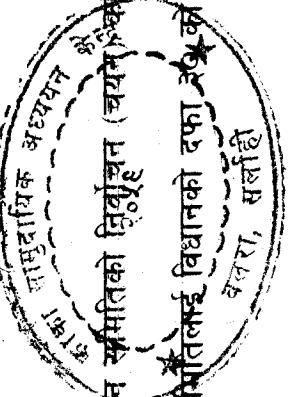
(ब) शांखरण संभावित निष्कायित करने प्रयत्निकरी वा सदस्य।

卷之三

(क) यस केन्द्रका साधारण सभाबाट सकेसम्म निर्विरोध व्यवस्थापन समितिको गठन (चयन) गरिनेछ । तर निर्विरोध चयन नहुने भएमा सभादार एउटा ३ सदस्यीय निर्वाचन समिति गठन गरिनेछ ।

(ब) एक जना निर्वाचन अधिकृत र २ जना सदस्य भएको निर्वाचन समिति हुनेछ।

(ग) उमेदवारको चित नबुझेमा उजुरी गर्नको लागि साधारण सभाले ३ सदस्यीय न्यायिक समिति

(क) निर्वाचन समिति से व्यवस्थापन समिति को नियुक्त बनाए गराउने छ ।
 (ख) नव निर्वाचित व्यवस्थापन समितिलाई विधानको दफा ३७ को क र ख तथा दफा ३१ बमोजिम सपथ गराउने छ ।

(ग) निर्वाचन समितिको पदाधिक यसै दफाको क र ख बमोजिमको काम सम्पन्न गरी सकेपछि स्वतः समाप्त हुनेछ ।

२९. उम्मेदवारको चित नबुझेमा :

(क) निर्वाचन समितिको निर्णय उपर नबुझेमा परिणामको घोषणा भएको मितिले ३ दिन भित्र सम्बन्धी उम्मेदवारबाट न्यायिक समितिमा चित नबुझेको कारण र आफानो माग सहितको निवेदन दिई उजुरी दिन सकिनेछ ।

(ख) न्यायिक समितिमा पर्न आएको उजुरीलाई विचार गरी प्रमाणको आधारमा ७ दिन भित्र राय सहितको निर्णय दिनेछ ।

(ग) न्यायिक समितिको निर्णय अन्तम र मान्य हुनेछ । निर्णय पछि यो समिति स्वत विघटन हुनेछ ।

३०. शपथग्रहण :

(क) कुनै पनि पदको लागि निर्वाचित सदस्यहरूलाई आफ्नो कर्तव्यप्रति निष्ठा तथा इमान्दारीको शपथ विधानको दफा ३० मा उल्लेखित व्यहोरा अनुसार एक समारोह बीच हुनेछ ।

(ख) नवनिर्वाचित पदाधिकारी र सदस्यहरूलाई निर्वाचन अधिकृतले शपथ ग्रहण गराउनेछ ।

(ग) कुनै कारणबश व्यवस्थापन समितिमा कुनै पद रिक्त हुन आएमा कार्य समितिको सदस्यहरू बाहेक केन्द्रका अन्य सदस्यहरूबाट पद पुतिगर्दा समितिको अध्यक्षले शपथ ग्रहण गराउनेछ ।

३१. शपथग्रहणको व्यहोरा :

यस व्यवस्थापन समितिको (पदको नाम) म (आफ्नो नाम) ईश्वर तथा समारोहमा उपस्थित सदस्यउपहरूलाई साक्षी राखी शपथ लिएन्छु कि म यस सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको विधानको भावना र मर्म अनुसार आचरण गर्दै आफ्नो पदियदायित्व एंवं गोपनियतालाई मन बचान र कर्मले निर्वाह गर्नेछु ।

.....
हस्ताक्षर

३२. अविश्वासको प्रस्ताव :

पदाधिकारी वा सदस्यमायि सम्पूर्ण सदस्यको एक तिहाइको हस्ताक्षरद्वारा अविश्वासको प्रस्ताव ल्याइन्छ भने दूई तिहाईको बहुमतद्वारा पारित गरी मात्र पदबाट हटाउन सकिन्छ तर यस्तो गर्दा सफाईको मौका दिनेछ ।

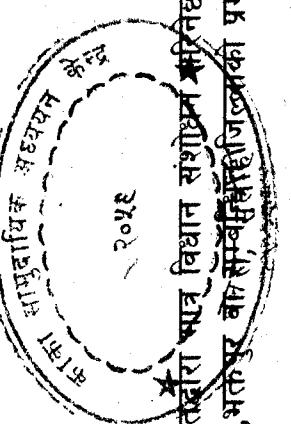
*Dinesh
Dinesh
Dinesh*

Rajesh

३३ विधान संशोधन :

साधारण समाको दई तिहाई बहुमतदारा प्रत्र विधान संशोधन प्रभिन्नेछ। संशोधित विधान
अनौपचारिक शिक्षा केन्द्र, सानोठिमी, भक्तपुर बाट सम्बन्धित जल्लोको प्रमुख जिल्ला अधिकारीको
स्वीकृति भएपछि मात्र लागू हुनेछ ।

२०५८

३४ विनियमको निर्माण :

आवश्यकता अनुरूप व्यवस्थापन समितिले विनियमको निर्माण गर्न सकिनेछ । तर सो को अनुमोदन साधारण सभाबाट गराउनु पर्नेछ ।

३५. सामुदायिक अध्ययन केन्द्रको विघटन:

यस केन्द्रको विघटन भएमा यसका सम्पूर्ण चल अचल सम्पति श्री रामसर्वी मोहित सिंह जनता माध्यमिक विद्यालय, बलरा -५ सलीहीको हुनेछ ।

३६. कानून सँग बाझिएमा :

यस केन्द्रको विधानमा उल्लेख भएको कूनै बुद्धा कूनै वेला कानूनसँग बाझन गएमा प्रचलित ऐन कानून बोर्जिम हुनेछ ।

३७. निर्देशनको पालन :

श्री ५ को सरकार, अमौपचारिक शिक्षा केन्द्र र सम्बन्धित निकायबाट समय समयमा हुने निर्देशनलाई यस केन्द्रको पालना गर्नेछ ।

३८. नामावली :

(अ) व्यवस्थापन समितिको नामावली :

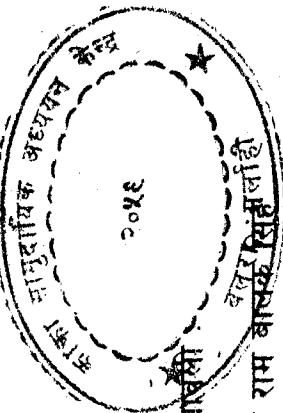
(क) श्री कामेश्वर प्रसाद सिंह	बलरा ७	अध्यक्ष
(ख) वडा अध्यक्ष	बलरा ७	उपाध्यक्ष
(ग) श्रीमती राधिका देवी	बलरा ७	सचिव
(घ) श्री अरुण कुमार सिंह	बलरा ७	सह सचिव
(ङ) श्री विरेन्द्र कुमार सिंह	बलरा ८	शिक्षक सदस्य
(ज) श्री शोभाकान्त मिश्र	बलरा ५	विधालय निरीक्षक
(झ) श्री सुदर्शन मरहठा	सादस्य	प्रतिनिधि गै. स. स
(ज) श्री निरजय कुमार सिंह	सादस्य	सादस्य
(झ) श्री सुनिल कुमार सिंह	समुदाय परिचालक	सादस्य

३१/३१/४१

(आ) सत्याहकार समितिको नामावधी

देवररु सहैता है

२०५६

- (क) श्री राम बाटक सहैता है
बलरा-८
- (ख) श्री केशव भा
बलरा-५
- (ग) श्री दयानन्द प्रसाद सिंह
बलरा-९
- (घ) श्री अवध किशोर मिश्र
बलरा-१
- (ङ) श्री जगनाथ भा
बलरा-४

[Large handwritten signature in black ink, appearing to be a list of names and numbers.]